

Skoleinternt fagcurriculum for musikfaget i gymnasiet

Musikfagets identitet og formål

“Musikfaget forener en teoretisk-videnskabelig, en kunstnerisk og en performativ tilgang til musik som en global og almenmenneskelig udtryksform. Musikfaget integrerer elementer fra det humanistiske, det naturvidenskabelige og det samfundsvidenskabelige område med henblik på almindelse, identitetsudvikling og studiekompetence. Igennem den skabende proces og musikalske udfoldelse spiller musikfaget en væsentlig rolle for skolekulturen.”

“Undervisningen skal udfordre og udvikle elevernes musikalske univers og give dem analytisk kompetence til selvstændigt at beskæftige sig indgående med musikalske udsagn og arbejde med at tilrettelægge og arrangere musikalske forløb samt udtrykke sig i og om musik. Disse formål gælder såvel det mundtlige som det skriftlige arbejde.

Gennem analyser af musik og musikrelaterede forhold og ved at arbejde med musikalske parametre, musikkære, hørelære og musikteori skal eleverne gennem undervisningen opnå musikalsk kunnen og bevidsthed. Undervisningen inddrager historiske, samfundsmæssige og kulturelle perspektiver og giver dermed eleverne øget omverdensforståelse. Gennem kunstnerisk-performative processer tilegner eleverne sig musikalske færdigheder, almindelse og studiekompetencer.”

(Stx-bekendtgørelsen for musik)

Musikundervisning i gymnasiet på A.P. Møller Skolen

I gymnasiet på A. P. Møller Skolen kan musikundervisningen alt efter profilen foregå på A- eller B-niveau. Den æstetiske profilklasse har musik på A-niveau med tre ugentlige timer på 11. og fire ugentlige timer på 12. og 13. årgang. Elever fra den sproglige og samfundsfaglige profil undervises i musik eller kunst i to ugentlige timer alle tre år og elever fra den naturvidenskabelige profil og idrætsprofilen har musik- eller kunstundervisning på 11. og 12. årgang.

Musikfaget og de fire kompetencer

Faglig kompetence

- Basisviden om melodik, rytmik, metrik, dynamik og tonalitet, struktur, motiver, temaer, enkel satsteknik, instrumentation og notation
- Læsning og anvendelse af musikalske symboler, herunder orkesterpartiturer.
- Verbalisering af æstetiske erfaringer og anvendelse af musikfaglig terminologi.
- Fortolkning og vurdering af musikalske udsagn og deres virkning

Metodekompetence

- Anvendelse af forskellige metoder til tilegnelsen af forskellige værker.
- Anvendelse og bearbejdelse af fagrelevant kildemateriale fra trykte og virtuelle medier
- Præsentation af arbejdsresultater ved hjælp af medier
- Fagrelevant argumentation
- Tilegnelse af øvelses og –opførelsesmuligheder

Personlig kompetence

- Koncentration – fx. gennem længerevarende musik, gentagelser, længerevarende øvelser
- Overvindelse af nervøsitet og hæmninger ved musikudøvelse og præsentation af egne arbejdsresultater
- Modtagelse af kritik
- Formulering af konstruktiv kritik
- Bevidstgørelse af egne færdigheder og behov

Social kompetence

- Forståelse for andres impulser og læringsbehov
- Vilje til at indgå kompromiser ved fælles opgaver
- Samarbejde om indstudering og fremførelse af musik
- Åbenhed og tolerance over for uvante udtryksformer
- Hensyntagen gennem bevidsthed over for klange og lydstyrker
- Ansvarsbevidsthed og pålidelig handling ved bearbejdelse af opgaver i fællesskab med andre.

Mediebrug

I musikfaget trænes forskellige slags IT-færdigheder: nodenotation og satsteknik i Primus, internetsøgning, præsentationsformer samt fremstilling af mindre film og lydfiler, evt. i musikproduktionsprogram (fx Reaper).

Undervisningsdifferentiering

Elevernes forhåndsviden og kunnen skal inddrages så meget som muligt i undervisningen. Dette gælder især for sammenspil og sang, hvor der med fordel kan skrives stemmer til de instrumenter, som eleverne kan spille på og medbringe til undervisningen.

Mere teoretiske opgaver gennemgås typisk på klassen. Hvor det er muligt, skal det tilstræbes, at elevopgaver kan løses på forskellige niveauer.

Bedømmelseskriterier

Karakteren fastlægges på grundlag af en samlet vurdering af elevens faglige, metodiske, sociale og personlige kompetencer samt af deres bidrag til undervisningen og klausurer. Det daglige arbejde, der kommer til udtryk gennem bidrag til undervisningen, vejer tungest.

Undervisningsbidrag omfatter mundtlig deltagelse, oplæg, lektier, afleveringsopgaver, tests, enkelt-, par- og gruppearbejde, sang og sammenspil.

Skriftligt arbejde omfatter klausurer i henhold til klausurplanen og på grundlag af "Klassenarbejts-erlass".

Ved semesterskiftet i slutningen af E1 gives der en semesterkarakter. Ved afslutningen af 11. årgang gives der en årskarakter. I slutningen af hvert semester i kvalifikationsfasen gives der semesterkarakterer.

Eksamen

Profilhold Alle elever på den æstetiske profil tager deres profilmfagseksamen i musik. Det drejer sig om en 5 timers skriftlig prøve. Eleven kan vælge imellem to forskellige opgaver, som ligger inden for hver sit emne. Opgaven tager udgangspunkt i et semestertema fra kvalifikationsfasen og indeholder en række del-opgaver, som hænger sammen som en tematisk enhed.	Grundhold Grundholdselever kan vælge musik som 4. eller 5. prøfefag. I det 4. prøfefag kan eleven vælge enten at gå til en mundtlig eksamen af 20 min. varighed med 30 min. forberedelse eller til en præsentationseksamen af 30 min. varighed med 6 ugers forberedelse. Den mundtlige eksamen består af to opgaver i forskellige delområder, som ikke hænger sammen. Opgaven til præsentationseksamen udarbejdes på baggrund af en samtale mellem elev og underviser. Denne danner en tematisk enhed og skal bearbejdes i form af 10 min. mediebasert præsentation og 20 min. efterfølgende kollokvium. Som det 5. prøfefag kan der aflægges en mundtlig prøve svarende til den i 4. prøfefag, eller en "Besondere Lernleistung".
--	--

11. årg: Musik profilfag

Undervisningen er temabaseret og for hvert tema og hver genre er der fastsat et enkelt eksempel, som er obligatorisk for alle klasser. Derudover supplerer læreren med eksempler, som passer til situationen og klassen.

11.4 E1

Semestertema: Musikalske formprincipper	
Temaer og indhold	Færdigheder
<p>Emne 1: musikalske formprincipper i klassisk musik Der arbejdes med forskellige klassiske formprincipper gennem tiden. Nedenstående formprincipper er obligatoriske, supplerende genre og eksempler kan vælges af den enkelte lærer og/eller klasse.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fuga (fx. Das wohltemperierte Klavier I, fuga i d-mol) • Rondo (fx Vivaldi: De 4 årstider, efteråret, 3.sats; Grønager: rytmerondo) • Menuet (fx. Mozart: Eine kleine Nachtmusik, menuet, 3.sats)	<ul style="list-style-type: none"> • Lave begrundede inddelinger af klassiske satser • Genkende forskellige formprincipper • Orienter sig i orkesterpartiturer • Placere de forskellige genrer begrundet i en tidsmæssig sammenhæng • Anvendelse af mindst ét af formprincipperne i en musikpræsentation • Lytte og koncentrere sig i længere tid
<p>Emne 2: musikalske formprincipper i rytmisk musik Der arbejdes med forskellige rytmiske formprincipper gennem tiden. Nedenstående formprincipper og eksempler er obligatoriske, supplerende genre og eksempler kan vælges af den enkelte lærer og/eller klasse.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pop/rock – former • Blues	<ul style="list-style-type: none"> • Lave begrundede inddelinger af klassiske satser • Genkendelse af forskellige formprincipper • Auditiv og visuel analyse af rytmisk musik • Lytte og koncentrere sig i længere tid • Improvisation
<p>Emne 3: Julemusik I forbindelse med børnehavernes besøg på skolen spilles og opføres julemusik i form af sammenspilssatser og/eller flerstemmige julesange.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Øvning • Optræden • Lytte koncentreret i længere tid • Bekendtskab med julemusik fra forskellige geografiske og historiske sammenhæng

Parallelt til semestertemaet	
Temaer og indhold	Færdigheder
<p>Sang og sammenspil: Sange og sammenspilnumre udvælges efter og tilpasses til den enkelte klasse og de instrumenter, som eleverne i givet fald kan og vil spille på.</p> <p>Følgende optrædener er obligatoriske:</p> <ul style="list-style-type: none"> • julearrangementet for børnehaverne	<ul style="list-style-type: none"> • Grundlæggende færdigheder på trommer, bas, klaver og evt. guitar (4-chord) • Flerstemmig sang • Koncentreret lytten • Koncentreret øvning
<p>Grundlæggende musikteori</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nodenavne og fortegn • Nodeværdier • Hørelære: notation af rytmer • Intervaller • Akkorder

11.4 E2

Semestertema: Fortolkning af musik	
Temaer og indhold	Færdigheder
<p>Emne D: Gymnasiekorprojekt Om muligt deltager klassen kollektivt i årets sønderjyske korprojekt med gymnasieelever nord for grænsen og Sønderjyllands Symfoniorkester. Det er oplagt at gennemgå nogle af satsene til korprojektet på klassen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Korsang • Optræden • Udvidet kendskab til symfoniorkesteret • Partiturlæsning
<p>Emne E: Fortolkning af klassisk musik Der arbejdes med musik og fortolkning i forskellige sammenhæng:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programmusik: (fx Mussorsky: Udstillingsbilleder, Promenaderne og Den store port i Kiev; Per Gynt: Morgenstemning) • Absolut musik fra Wiener Klassikken (fx Beethovens 5. symfoni, 1. sats, den dertil hørende tegnefilm fra Phantasia 2000, egen kreativ fortolkning af en klassisk sats) 	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftlig og argumentativ fortolkning af musik • Praktisk og kreativ fortolkning af musik • Partiturlæsning
<p>Emne F: Fortolkning af rytmisk musik</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sammenhæng mellem instrumentalspil og tekst (fx Sting: Englishman in New York) • Sammenligning af forskellige udgaver af et musikstykke (fx Shit og Chanel/ Lars H.U.G.: Smuk og dejlig) • Evt. kan eleverne lave en egen produktion af en sats til en given tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftlig og argumentativ fortolkning af musik • Sammenligning og vurdering • Praktisk og kreativ fortolkning

Parallelt til semestertemaet	
Temaer og indhold	Færdigheder
<p>Sang og sammenspil: Sange og sammenspilsnumre udvælges efter og tilpasses til den enkelte klasse og de instrumenter, som eleverne i givet fald kan og vil spille på.</p> <p>Følgende optræden er obligatorisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forårscafé 	<ul style="list-style-type: none"> • Flerstemmig sang • Koncentreret lytning • Koncentreret øvning • Optræden
<p>Grundlæggende musikteori</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skalaer • Hørelære: notation af melodier • Kvintcirkel • Kadencer

12. årg: Musik profilfag

På 12. årgang arbejdes der med to musikkundskabsemner, som genremæssigt og historisk skal være afgørende forskellige. Et af emnerne skal have en tids- og/eller genremæssig spredning. Semestertemaernes og de enkelte emners rækkefølge er valgfri, for at de kan tilpasses klassens situation og de koncerter og arrangementer, som klassen har mulighed for at deltage i eller besøge uden for skolen. Der må derfor gerne byttes om på Q1 og Q2.

12.4 Q1

Semestertema: Musik i en aktuel kontekst	
Temaer og indhold	Færdigheder
Emne A: Projekt Der arbejdes med et gruppe- eller klasseprojekt. dette kan gennemføres i form af: <ul style="list-style-type: none"> • en koncert • et medieprojekt • et andet kreativ tiltag	<ul style="list-style-type: none"> • Fremførelse af projektet til et selvvalgt publikum • Samarbejde
Emne B: Rytmisk arrangement Arrangement af rockmusik på baggrund af Johannes Grønagers "Groovy". Følgende kapitler er obligatoriske. Andre kan inddrages <ul style="list-style-type: none"> • rytmiseret flydekor • med- og/eller modstemme • standardbas • standardtrommer Nogle af elevernes arrangementer spilles som sammenspilsnumre.	<ul style="list-style-type: none"> • Notation af musik • Læsning af musik • Arrangement • Sammenspil • Kendskab til Primus
Emne C: Rockanalyse Rockanalyse gennemgås på baggrund af Johannes Grønager m.fl.: "Rockmusik i tid og rum". Følgende af bogens analyseparametre er del af undervisningen: <ul style="list-style-type: none"> • hook, break, gimmick • form • tonalitet og harmonik • groove • sound • melodik og motiver	<ul style="list-style-type: none"> • Læsning af rockpartiturer • Skriftlig og argumentativ analyse og fortolkning af musik

Parallelt til semestertemaet: se næste side

12.4 Q2

Semestertema: En musikhistorisk periode i sin tidsmæssige kontekst	
Temaer og indhold	Færdigheder
<p>Emne A: De lange linjer i musikhistorien Dette emne bearbejdes som mediebaseret opstartsprojekt, hvor eleverne viser de lange linjer i musikhistorien via følgende perioder: barok, wienerklassik, romantik, moderne, postmoderne (i dag).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Overblik over musikhistorien i meget grove træk • Forståelse for tidsmæssige forskelle og samfundsmæssig udvikling • Egne synsvinkler af historisk, samfundsmæssig, kulturel, genre- og stilmæssig art • Anvendelse af relevant faglitteratur og kildemateriale
<p>Emne B: En periode og dens karakteristiske musikgenre En musikhistorisk periode undersøges og sættes ind i en tidsmæssig sammenhæng. Den enkelte lærer og/eller det enkelte hold kan vælge mellem følgende perioder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • barok • wienerklassik • romantik <p>Grundlag for valget vil typisk være de aktuelle koncertmuligheder, der tilbydes i omegnen. I arbejdet skal der indgå mindst to forskellige musikalske genre.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Indblik i og forståelse for musikken og det dertil hørende samfund • Skriftlig og argumentativ analyse og fortolkning af musik på baggrund af orkesterpartiturer • Sammenligning af forskellige satser. • Vurdering af musikkens rolle i sin historiske sammenhæng og i dag.
<p>Emne C: Valgfrit Afhængigt af semesterets længde kan holdet være med til at vælge et emne inden for de klassiske musikgenre. Dette kan enten udspringe af elevernes interesseområder, det sønderjyske korprojekt eller andre aktuelle koncertmuligheder. Det er også muligt at vælge et tværfagligt emne eller et, som kobler klassisk med rytmisk musik.</p>	

Parallelt til semestertemaerne	
Temaer og indhold	Færdigheder
<p>Sang og sammenspil: Sange og sammenspilsnumre udvælges efter og tilpasses til den enkelte klasse og de instrumenter, som eleverne i givet fald kan og vil spille på. Der arbejdes med grundlæggende stemmedannelse og basal teknik på rytme-, bas- og akkordinstrumenter, musikalsk stilkendskab, fortolkning samt indstudering med henblik på fremførelse af musik. Undervisningen baseres på et varieret udvalg af flerstemmige vokal- og instrumentalsatser fra ind- og udland - herunder dansk musik.</p> <p>Følgende optræden er obligatorisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • forårscafé <p>Klassen besøger i fællesskab mindst en koncert og kan også vælge selv at arrangere en koncert på skolen. Derudover opfordres eleverne til at deltage i årets sønderjyske korprojekt med gymnasieelever nord for grænsen og Sønderjyllands Symfoniorkester.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Flerstemmig sang • Koncentreret lytten • Koncentreret øvning • Samarbejde om indstudering og fremførelse af musik • Tilrettelæggelse, arrangement og realisering af et musikalsk arrangement • Refleksion over udtryk og fortolkning i praktisk musik, herunder elevens egen rolle som sanger og instrumentalist i en større sammenhæng • Udvidet forståelse for musiklivet uden for skolen
<p>Musikteori: Elevernes kunnen inden for musikteorien udvides i takt med at den anvendes i arbejdet med de to semestertemaer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elementær funktionsanalyse • Arrangement • Visuel analyse • Udvidet høre-lære: plankning

13. årg: Musik profilfag

På 13. årgang arbejdes der med et musikkundskabsemne med en historisk dimension i Q3 og et mere samfundsrelateret emne i Q4. Da Q4 tidsmæssigt og strukturelt adskiller sig meget fra de andre semestre, kan der ikke byttes om på Q3 og Q4.

Til forskel fra de øvrige temaoversigter er der her tale om emneforslag frem for obligatoriske emner.

13.4 Q3

Semestertema: Vokalmusik	
<p>Emneforslag A: Vokalmusik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klaverledsaget vokalmusik: Der arbejdes koncentreret med én stilart inden for vokalmusikken med fokus på at analysere sammenhængen mellem tekstens udtryk og de musikalske virkemidler. Der kan frit vælges imellem forskellige genrer, men det er vigtigt, at der er et tæt forhold mellem musikken og teksten. Et konkret eksempel på dette er den romantiske liedgenre. • Orkesterledsagt vokalmusik: Der arbejdes med mindst en stilart inden for den orkesterledsagede vokalmusik, som der kan findes orkesterpartiturer til. Der kan frit vælges imellem forskellige genrer: fx. orkesterlied, opera, musical.	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftlig og argumentativ analyse og fortolkning af musik på baggrund af partiturer • Detaljeret arbejde med forholdet mellem tekst, melodi og akkompagnement • Analyse af sangstil og udtryk
<p>Emneforslag B: Udviklingen omkring 1900:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der arbejdes med forskellige musikgenrer fra tiden omkring og efter år 1900, hvor den traditionelle dur/mol-tonalitet udvikles og udskiftes til mere dissonerende stilarter: fx nyklassicisme (fx Stravinskys "Sacre de printemps", tolvtonemusik (fx Schönbergs trio fra Pianosuite opus 25), minimalisme (fx Terry Rileys "In C"), tilfældighedsmusik (fx John Cage "Variations IV"). • Der arbejdes med såvel traditionelle som alternative partiturer (fx grafiske partiturer) • Det er også oplagt at eleverne selv laver regelsæt og/eller, som de spiller sammenspilssatser efter.	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftlig og argumentativ analyse og fortolkning af musik på baggrund af partiturer og alternative partiturer • Detaljeret arbejde med forholdet mellem melodi og akkompagnement • Argumentativ tilgang til sammenhængen mellem musik og samfundsrelationer
<p>Emne C: Fokuseret skriftlighed</p> <p>Der arbejdes med skriftlige opgaver, som målrettet øvelse mod den skriftlige prøveeksamen og eksamen. Dette emne kan bearbejdes sideløbende med emne A og B, men også bruges til repetition af fagbegreber og mindre delområder, som er gennemgået på 12. årg.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fokuseret skriftlighed • Repetition og systematisering af de vigtigste fagbegreber • Bevidsthed om analysemetoder

Parallelt til semestertemaet: se næste side

13.4 Q4

Semestertema: Musik og andre kunstarter	
Temaer og indhold	Færdigheder
<p>Emne A: Introduktion til mediebaseret brug af musik Der gennemgås en række fagbegreber, som knyttes til den mediebaserede brug af musik. Der lægges særlig vægt på fagbegreber fra filmmusik og musikvideo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tilegnelse af relevante fagbegreber • Fortolkning af sammenhæng mellem musik og billeder
<p>Emne B: Projekt Parvist eller i grupper planlægger og gennemfører eleverne en undervisningssekvens inden for et selvvalgt emne under overskriften "Brug og misbrug af musik". Det vil hyppigt dreje sig om samfunds- og medierelaterede emner. Den enkelte gruppe vælger selv sine undervisningsmetoder, men det er et krav, at resten af klassen aktiveres med en praktisk opgave.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Anvendelse af relevant faglitteratur og kildemateriale • Bevidstgørelse om musikkens rolle i nutidens samfund • Samarbejde • Ansvar for undervisningssituationen og for at foretage relevante valg. • Selvstændighed • Retorik
<p>Emne C: Øvelse til dimission I timerne efter den skriftlige eksamen indstuderer klassen en selvvalgt sats, som opføres ved dimissionen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Selvstændighed og ansvar for indstudering og opførelse af et musikstykke. • Fremføring af en selvvalgt sats.

Parallelt til semestertemaerne	
Temaer og indhold	Færdigheder
<p>Sang og sammenspil: Sange og sammenspilsnumre udvælges i højere grad af klassen selv.</p> <p>Følgende optrædener er obligatoriske:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forårscafé (med mindre den ligger efter sidste skoledag) • Dimission 	<ul style="list-style-type: none"> • Uddybning af de praktiske færdigheder, som der blev arbejdet med på 12. årg. • Øget selvstændighed i forhold til valg af sammenspilssatser og indstudering.
<p>Musikteori: Elevernes kunnen inden for musikteorien udvides i takt med at den anvendes i arbejdet med de to semestertemaer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Funktionsanalyse • Hørelære: plankning • Bladsang

11. årg: Musik grundkursus

Undervisningen er temabaseret og for hvert tema og hver genre er der fastsat et enkelt eksempel, som er obligatorisk for alle klasser. Derudover supplerer læreren med eksempler, som passer til situationen og klassen.

11.mus E1

Semestertema: Musikalske formprincipper	
Temaer og indhold	Færdigheder
<p>Emne A: musikalske formprincipper i klassisk musik Der arbejdes med forskellige klassiske formprincipper gennem tiden. Nedenstående formprincipper er obligatoriske, supplerende genre og eksempler kan vælges af den enkelte lærer og/eller klasse.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rondo (fx Vivaldi: De 4 årstider, efteråret, 3.sats; Grønager: rytmerondo) • Menuet (fx Mozart: Eine kleine Nachtmusik, menuet, 3.sats)	<ul style="list-style-type: none"> • Lave begrundede inddelinger af klassiske satser • Genkende forskellige formprincipper • Orienter sig i orkesterpartiturer • Anvendelse af mindst ét af formprincipperne i en musikpræsentation • Lytte og koncentrere sig i længere tid
<p>Emne B: musikalske formprincipper i rytmisk musik Der arbejdes med forskellige rytmiske formprincipper gennem tiden. Nedenstående formprincipper er obligatoriske, supplerende genre og eksempler kan vælges af den enkelte lærer og/eller klasse.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pop/rock – former (Sting: Englishman in New York) • evt. blues (fx King Olliver: West End Blues, improvisation over bluesgennemgang)	<ul style="list-style-type: none"> • Lave begrundede inddelinger af klassiske satser • Genkendelse af forskellige formprincipper • Auditiv og visuel analyse af rytmisk musik • Lytte og koncentrere sig i længere tid • Improvisation

Parallelt til semestertemaet	
Temaer og indhold	Færdigheder
<p>Sang og sammenspil: Sange og sammenspijsnumre udvælges efter og tilpasses til den enkelte klasse og de instrumenter, som eleverne i givet fald kan og vil spille på.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Grundlæggende færdigheder på trommer, bas, klaver og evt. guitar (4-chord) • Flerstemmig sang • Koncentreret lytning • Koncentreret øvning
<p>Grundlæggende musikteori</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nodenavne og fortegn • Nodeværdier • Hørelære: notation af rytmer • Intervaller • Akkorder

11.mus E2

Semestertema: Fortolkning af musik	
Temaer og indhold	Færdigheder
Emne C: Fortolkning af klassisk musik Der arbejdes med musik og fortolkning i forskellige sammenhæng: <ul style="list-style-type: none"> • Programmusik: (fx Mussorsky: Udstillingsbilleder, Promenaderne og Den store port i Kiev; Per Gynt: Morgenstemning) • Evt. absolut musik fra Wiener Klassikken (fx Beethovens 5. symfoni, 1. sats, den dertil hørende tegnefilm fra Phantasia 2000, egen kreativ fortolkning af en klassisk sats)	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftlig og argumentativ fortolkning af musik • Praktisk og kreativ fortolkning af musik • Partiturlæsning
Emne D: Fortolkning af rytmisk musik <ul style="list-style-type: none"> • Sammenhæng mellem instrumentalspil og tekst (Sting: Englishman in New York) • Sammenligning af forskellige udgaver af et musikstykke (Shit og Chanel/ Lars H.U.G.: Smuk og dejlig)	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftlig og argumentativ fortolkning af musik • Sammenligning og vurdering • Praktisk og kreativ fortolkning

Parallelt til semestertemaet	
Temaer og indhold	Færdigheder
Sang og sammenspil: Sange og sammenspilsnumre udvælges efter og tilpasses til den enkelte klasse og de instrumenter, som eleverne i givet fald kan og vil spille på. Holdet kan vælge at deltage i skolens forårscafé alene eller sammen med alle andre musikelever fra årgangen.	<ul style="list-style-type: none"> • Flerstemmig sang • Koncentreret lytning • Koncentreret øvning • Optræden
Grundlæggende musikteori	<ul style="list-style-type: none"> • Skalaer • Hørelære: notation af melodier • Evt. kvintcirkel

12. årg: Musik grundkursus

På 12. årgang arbejdes der med to musikkundskabsemner, som genremæssigt og historisk skal være afgørende forskellige. Et af emnerne skal have en tids- og/eller genremæssig spredning. Semestertemaernes og de enkelte emners rækkefølge er valgfri, for at de kan tilpasses klassens situation og de koncerter og arrangementer, som klassen har mulighed for at deltage i eller besøge uden for skolen. Der må derfor gerne byttes om på Q1 og Q2.

12mus Q1

Semestertema: En musikhistorisk periode i sin tidsmæssige kontekst	
Temaer og indhold	Færdigheder
<p>Emne A: De lange linjer i musikhistorien Dette emne bearbejdes som mediebaseret opstartsprojekt, hvor eleverne viser de lange linjer i musikhistorien via følgende perioder: barok, wienerklassik, romantik, moderne, postmoderne (i dag).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Overblik over musikhistorien i meget grove træk • Forståelse for tidsmæssige forskelle og samfundsmæssig udvikling • Egne synsvinkler af historisk, samfundsmæssig, kulturel, genre- og stilmæssig art • Anvendelse af relevant faglitteratur og kildemateriale
<p>Emne B: Musik i historisk kontekst</p> <ul style="list-style-type: none"> • En musikhistorisk periode undersøges og sættes ind i en tidsmæssig sammenhæng. Den enkelte lærer og/eller det enkelte hold kan vælge mellem følgende perioder:<ul style="list-style-type: none"> - Barok - Wienerklassik - Romantik • En musikalsk genre følgen op igennem flere perioder:<ul style="list-style-type: none"> - Fællessang og/eller korsang - Messesatser - Fuga <p>Grundlag for valget kan være de aktuelle koncertmuligheder, der tilbydes i omegnen. I arbejdet skal der indgå mindst en musikalsk genre.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Indblik i og forståelse for musikken og det dertil hørende samfund • Argumentativ analyse og fortolkning af musik på baggrund af partiturer • Vurdering af musikkens rolle i sin historiske sammenhæng og i dag.

Parallelt til semestertemaet: se næste side

12mus Q2

Semestertema: Musik i en aktuell kontekst	
Temaer og indhold	Færdigheder
<p>Emne C: Instrumentrotation Eleverne afprøver alle basisinstrumenter til rockband: trommesæt, bas, guitar og keyboard.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kendskab til instrumenternes opbygning og funktion • Færdigheder inden for instrumentalspil • Omsætning af noder til instrumentallyd
<p>Emne D: Rytmisk arrangement Arrangement af rockmusik på baggrund af Johannes Grønagers "Groovy". Følgende kapitler er obligatoriske. andre kan inddrages</p> <ul style="list-style-type: none"> • rytmiseret flydekor • standardbas • standardtrommer <p>Nogle af elevernes arrangementer kan spilles som sammenspilsnumre.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Notation af musik • Læsning af musik • Arrangement • Sammenspil • Kendskab til PriMus

Parallelt til semestertemaerne	
Temaer og indhold	Færdigheder
<p>Sang og sammenspil: Sange og sammenspilsnumre udvælges efter og tilpasses til den enkelte klasse og de instrumenter, som eleverne i givet fald kan og vil spille på. Der arbejdes med grundlæggende stemmedannelse og basal teknik på rytme-, bas- og akkordinstrumenter, musikalsk stillkendskab, fortolkning samt indstudering med henblik fremførelse af musik.</p> <p>Holdet kan vælge at deltage i skolens forårscafé alene eller sammen med alle andre musikelever fra årgangen. Klassen kan vælge i fællesskab at besøge en koncert el. lign.. Derudover inviteres eleverne til at deltage i årets sønderjyske korprojekt med gymnasieelever nord for grænsen og Sønderjyllands Symfoniorkester.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Flerstemmig sang • Koncentreret lytten • Koncentreret øvning • Samarbejde om indstudering og fremførelse af musik
<p>Musikteori: Elevernes kunnen inden for musikteorien udvides i takt med at den anvendes i arbejdet med de to semestertemaer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kvintcirkel • Elementær funktionsanalyse • Arrangement • Visuel analyse

13. årg: Musik grundkursus

På 13. årgang arbejdes der med et musikkundskabsemner og et elevvalgt samfundsrelateret emne.

Til forskel fra de øvrige temaoversigter er der her tale om emneforslag frem for obligatoriske emner.

13mus Q3

Semestertema: Vokalmusik	
Temaer og indhold	Færdigheder
<p>Emneforslag A: Musik og performance Der undervises i et af følgende emner inden for musik og optræden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Romantisk lied • Opera • Musical • Musikvideo <p>Gennem analyse af forskellige satser/videoer etableres et apparat af fagbegreber og analysemetoder.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tilegnelse af relevante fagbegreber • Fortolkning af sammenhæng mellem musik og billeder • filmning, analyse, klipning, tekniske kendskaber
<p>Emneforslag B: Musik til kulturelt samvær Der undervises i udviklingen af et af følgende områder for sang i fællesskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kormusik • Fællessang <p>Gennem analyse af forskellige satser etableres et apparat af fagbegreber og analysemetoder. Det giver sig selv at den praktiske fællessang spiller en stor rolle ved valget af dette emne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tilegnelse af relevante fagbegreber • Fortolkning af sammenhæng mellem musik, tekst og samfundsrelationer

Parallelt til semestertemaet: se næste side

13mus Q4

Semestertema: Musik og andre kulturer/musik og andre kunstarter	
Temaer og indhold	Færdigheder
Emne C: Introduktion Holder vælger i samarbejde et af ovenstående semestertemaer. Ved hjælp af mindre øvelser og forskellige genre introduceres der til forskellige former for elevaktivering samt til det overordnede emne.	<ul style="list-style-type: none"> • Præsentationsformer • Arbejdsformer
Emne D: Projekt Parvist eller i grupper planlægger og gennemfører eleverne en undervisningssekvens inden for et selvvalgt emne under overskriften "Musik og andre kulturer" eller "musik og andre kunstarter". Det vil hyppigt dreje sig om samfunds- og/eller medierelaterede emner. Den enkelte gruppe vælger selv sine undervisningsmetoder, men det er et krav, at resten af klassen aktiveres med en praktisk opgave.	<ul style="list-style-type: none"> • Anvendelse af relevant faglitteratur og kildemateriale • Bevidstgørelse om musikkens rolle i nutidens samfund • Samarbejde • Ansvar for undervisningssituationen og for at foretage relevante valg. • Selvstændighed • Retorik

Parallelt til semestertemaerne	
Temaer og indhold	Færdigheder
Sang og sammenspil: Sange og sammenspilsnumre udvælges i højere grad af klassen selv. Holdet kan vælge at deltage i skolens forårscafé alene eller sammen med alle andre musikelever fra årgangen.	<ul style="list-style-type: none"> • Uddybning af de praktiske færdigheder, som der blev arbejdet med på 12. årg. • Øget selvstændighed i forhold til valg af sammenspilssatser og indstudering
Musikteori: Elevernes kunnen inden for musikteorien udvides i takt med at den anvendes i arbejdet med de to semestertemaer.	